

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sancto thoma ep[iscop]o [et] martyre. Cap[itulum]. xiiij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

transire fecit. Desitante autē sancto an a bono angelo a martyrio p̄biberetur: oratiōe fusa dīa bolus euanuit: angelus sanctus assistit: et eū ad locum certaminis reduxit. Qui iuxta carcere existens: ab hostibus tētus pluribus plagis cōfossus: tādē cerebro percussus semiuiuus in carcere reponitur: vbi nocte a sancto dūstano et angelis sibi apparentibus cum luce nimia cōfortatur: et ad eternam gloriā inuitatur. Sic q̄ omnibus eius sanatis vulneribus vinculisq̄ solutis custodes hec videntes territi fugerūt. Nouissime autem martyri xpi iumento inpositus ab infidelibus secūdo militario a cātuarua ductus et lapidatus est. Lulus sanguine lignū aridum conspersum reuixit: propter quod miraculum dani corpus eius london. deportari permiserunt: vbi et sepultum est: et post annos decem incorruptum inuentum et vsq̄ in p̄sens durat: et sanguis recens ac hodie esset effusus. Qui passus est. v. kalen. ianuarij. die videlicet p̄cedente festum thome martyris: eius in pontificatu eodem et martyrio successoris.

De sancto thoma epo et martyre. Cap. xiiij.

Thomas canariensis archiepiscopus et martyr tempore ferdinandi imperatoris primi p̄ libertate ecclesie martirium passus est. Hic ciuitatis london. parētibus ortus nobilib' in adolecētē annis litterarū et studio et honestatū operā dabat: quē

mater eius orbatā viro in virtutum sanctarum exercitatione et beate virginis deuotione specialiter informabat. Qui adhuc iuuenis liberilibus instructus: secularibus curis imprecatus cum plurima contra cleri honestatem geri conspiceret: relicta seculare vita a sancto theobaldo canariensi archiepiscopo clericus effectus in eadem ecclesia modico post tempore archidiaconus est institutus. Et deinde ad eius instātiā henricus rex anglorum eundem cancellarium suū fecit: in quo officio strenne se gerens omnibus amabilem se prebebat: eiusq̄ ope et consilio multa contra ecclesie libertatem procurata fieri compecebant. ex qua sola causa dictū officium de sui archiepiscopi mandato suis inuitus assumpserat. Quem adeo rex dilexit: vt post archiepiscopalem cathedram procurauerit sublimari: qui consecratus subito in vtrūq̄ altum mutatus est: carnem ciliatorum ieiunij macerans: non solum camissiam: sed etiam femoralia ciliata vsq̄ ad poplites deferrebat. Sanctitatem autem suam subtiliter occultabat: vt saluo honestatis rigore sub decentia vestitiū et apparatu vtilium confortaret se moribus singulo

rum. pauperibus munificus elemosinas conseruas: quas eius p̄decessor duplicauerat: ipse etiam duplices duplicauit: et ad hoc omnes sibi prouenientes decimas deputauit. Quotidie xiiij. pauperum pedes abluere: et refectos dantis cullibet quatuor argēteis remittebat. Sacerdos quidam quotidie missam de beata virgine celebrabat: eo q̄ aliam dicere nesciebat: q̄ accusatus ab archiepiscopo tanq̄ idiora ab officio suspensus est. Cum ergo thomas ad ciliatum suum affluendum sub lecto abscondisset: vt hora captata ipm̄ latenter consueret. Beatavirgo sacerdoti apparuit: eiq̄ mandauit: vt ad archiepiscopum pergeret: eiq̄ diceret: q̄ illa ob cuius amorē missam dicebat: ciliatum eius quod est in tali loco consuerat: et seram rubeam de qua illud consuit pro signo dimiserat. Illa ergo domina sibi dicendo m̄trebat: q̄ p̄ byterio suo officij ablati restituere debeat. Ad ille audiens obstupuit: et ita esse vt sacerdos retulerat inuenit: ac eidem celebrandum potestatem concessit. Cum ergo rex henricus archiepiscopum ad voluntatem suam inflectere vellet: vt scilicet consuetudines quasdam: quas regis p̄decessores cōtra ecclesie libertatem habuerant: tam archiepiscopis: q̄ episcoporum suffraganeorum omnium scriptura et cōsensu expresso firmaret. Negās hoc fieri beatus thomas cōstantissime: manifestam in eis asserens libertatis ecclesiastice subuersionē cōtra se irā regis et principum non mediocriter incitauit. Quasdam autem vice sic ipse cum suis suffraganeis episcopis est arctatus: vt sibi mortis sententiā rex m̄naretur. Qui magnorum viroꝝ decem prus consilij consensum verbatenus prebuit: verum ex hoc cernens animarum periculum se ipsum mira penitētia afflixit: et ab altaris officio se suspendit: donec a summo p̄tifice absolutus fuit. Requirit deniq̄ rex: vt quod s̄b dixerat scripto firmaret. Et dum contradiceret affectus est iniurijs et conuitijs ac damnis multimodis lacessitus. Deinde occasione contra eum captata pro administratione officij cancellarie coram seculari iudicio enocatur. Et dum nullo fori p̄uilegio nulla exceptione vel appellatione admissa contra ipsum seculares iudices ad regis instantiā sententiā proferre vellet. Sanctus dei crucē quā corde gestabat manu prostravit: et crucifixum interpellans discessit clamantibus cunctis contra ipsum firmiter et proditorum suspēditio et incēdio dignum. Qui nocte duo magnates secreto intimarunt: q̄ in eius mortem multi proceres cōiurassent. Vir ergo sanctus magis ecclesie q̄ sibi metues: eo q̄ causa nondum pape innotuerat: et personalis persecutio videbatur: fugam cepit: et parua nauicula cum duobus clericis mare transiit. et senonas ventens a papa alexandro. iij. ibidē reperto honorifice suscipitur: et in monasterio

pontifici commēdatur. Rex quoque dum ad curiam romanam misisset: ut legati aliqui mitterentur: qui causam huiusmodi terminarent: a papa repulsam patitur: et ob hoc magis contra archiepiscopum concitatur. Unde omnia que erant sancti martyris et suorum diripuit: et totam eius progeniem et amicos exilio damnauit: nequaquam differens conditioni vel sexui ordini vel etati. Nam et mulieres in puerperio: et infantes in cunis: clerici et laici iuvenes et decrepiti in exilium acti sunt. Omnes qui poterant iuramento ascripti: ut se cantuariensi episcopo pseruarent: ut passionis gladio professus animum ad regis votum inuiceret. prohibitum quoque est clericis in toto regno: ne quis per ipso orationem in publico proferreret. Que omnia christi martyris contemnens inconstantia veritatis permansit immobilis: ieiuniis quoque et orationibus intentus pro ecclesia et regno continuo exorabat. Post hoc misit rex comminatoria quedam monachis pontificiensi. monasterium per quosdam abbates ordinis cisterciensis. que dum sanctus cognouit: nolens religiosi viris sui occasione dispendium imminere inde sponte recessit: et ad ludouicum regem francorum se commisit: qui eum humanissime tractauit. Deinde misso Hullelmo fenosi. episcopo ad sedem apostolicam procurauit: ut papa regem anglorum compelleret: quatenus archiepiscopum ad ecclesiam suam redire permetteret. Interim rex in despectum archiepiscopi procurauit: ut rursus gerius archiepiscopus eboracensis. in ecclesia cantuariensi. Henricum eius filium coronaret. Dum ergo summus pontifex regi mandasset sub excommunicationis et interdictionis pena canonica: quatenus archiepiscopum redire permitteret coactus rex assensum prebuit: et simulatam pacem cum archiepiscopo tractauit. Sed antequam rediret sibi a domino reuelatur: quod ad ecclesiam suam cum gloria reductus: post modicum per martyris palmam ad dominum esset migraturus. Et sic post. vi. annos exilio sui completos redire conceditur: et a cunctis cum honore suscipitur. Per aliquot dies ante ipsius martyrium iuuenis quidam defunctus: et postea miraculo se suscitatus dixit: quod usque ad supremum sanctorum ordinem deductus sedem vacuam inter apostolos vidit: quam cuiusdam sacerdoti anglorum audiuit a domino reseruatum. Rediens igitur pastor nobilis dum adhuc iura ecclesie: ut prius defenderet: et nec vi: nec precibus flexi posset: maiorem regis indignationem incurrit: et magnatum animos adhuc fortius contra se accendit. Et dum ex querela beati thome summus pontifex archiepiscopi eboracensis. excommunicasset: eo quod in ecclesia sua auctoritate propria imo temeritate nepharia regis coronasset filium: adeo cunctorum procerum animi contra sanctum archiepiscopum accensi sunt: quod eius

mortem quortidie procurabant. Et procedere furore ecclesie sue inepta edicto publico exire prohibitus est. Die igitur festum innocentium subsequente quartuor barones cum militibus armati ad ecclesiam suam veniunt et archiepiscopum requirunt. Et dum monachi ecclesie fores clauderent: iussit eas referari: et hostibus futurus christi hostia mori occurrir: se pro deo mori paratum offerens et ecclesie libertate. Et sic ex parte dei omnipotentis et sub anathemate mandas: ne suorum cuiusque lesionem inferret. Deo et beate marie et sancto Dionysio et ecclesie sue sanctis patronis seipsum commendans et ecclesie causam. His dictis gladiis impiorum imperitur: sacra capitis corona precipitur: ceorum cum sanguine per pavementum ecclesie spargitur: et sic martyr dominum consecratur. Anno domini. M. cxxiij. Dum ergo clerici corpus in feretro posuissent: et pro eo missam defunctorum inciperet. Angelorum chori astantes voces cantantium interrumpunt: et officium martyris inceperunt. Letabitur iustus. Inchoant et ceteri prosequuntur. Et sic martyrium honore venerandus: martyris reuerentia honorifice tumulantur. Sepultusque est in precioso tumulo auro et gemmis decorato in ecclesia sua signis et miraculis clarens innumeris. Passus est aut. iij. kalen. Ianuarij.

De sancto Jesse patre dauid
Cap. xliij.

Esse sine

Isai pater dauid prophete et regis et filius Obery filij boos et sancte Ruth moabitidis: in catalogo sanctorum patrum veteris testamenti idcirco ab hebreis ponitur: ut iosephus scribit: eo quod talibus et tam sanctis parentibus genitus: et tanti prophete pater fuisset sanctissimus arbitratur. Dicitur et tribu Juda ciuitatis bethleem inde gena fuisse: qui genuit septem filios: scilicet Heliab: Amis nadab: Symaha: Nathanael: Naddat: et Alson: minorem quoque genuit dauid: qui erat rufus et pulcher aspectu et decora facie: qui solus ex omnibus fratribus suis a spiritu sancto electus est: et a Samuele propheta diuino iussu preuentus atque ex pastoralis officio ad regni gubernacula miraculose promotus: ut habetur primo Regum Capitulo decimo sexto. Jesse autem patris dauid sepulchrum apud bethleem monstrari iosephus qui supra commemorat.

De sancto Nathan propheta.
Cap. xlv.